

DAGSINS MEINING

Ábyrgdarleysi
varaløgmaður

At oljan fór at vera so kraftiga misnýtt av Tjóðveldisflokkinum uppundir hetta Fólkatingsvalið mundi neyvan vara nakran. Tað grovasta og mest undirgravandi dømi fyri vunnin føroysk rættindi var lýsingin frá Tjóðveldisflokkinum við stórar mynd av varaløgmanni í Dimmalætting í gjár.

Varaløgmaður sáar alment iva hvørt føroyingar hava rættin til oljuna. Hetta ger varaløgmaður, hóast fremsta serfrøðin og ikki minst allir seriøsir politiskir flokkar eru á einum máli um, at sjálvandi hava føroyingar rættin til oljuinntøkur eins og vit hava rættin til fiskivinnutilfeingi, skattinntøkur í Føroyum o.s.f. Hvussu við fiskinum á grunninum - eiga vit hann? Sjúlvandi gera vit tað, og hví skuldi oljan verið øðrvísi?

Tjóðveldisflokkurin er við finum orðum follin aftur í sína destrukтивu stöðu frá 50'unum, har vit føroyingar einki kunna og einki eiga, uttan loysingina er framd.

Danski lögmaðaráðharrin sigur ikki eitt orð um olju í citatinum, sum Høgni Hoydal vendir til, at vit fara at fáa eitt "eljustrið um oljuna". Her er einki at stríðast um, um bara føroyskir politikarir lata vera við at vísa almenna undirbrotligheit og sáa iva, sum kann gagna óseriosa partin av fjølmíðlunum. Høgni Hoydal gevur Dansk Folkeparti góð kort á hondina, um teir kunnu vísa á, at varaløgmaður í Føroyum ivast í avtaluni frá 1992.

Føroyskir politikarir mugu ikki ganga serfrøðini ímóti og alment sáa iva um eina klokklárla avtalu. Hví vil varaløgmaður yvirhøvur gera nakra avtalu við dansku stjórnina, um einki ber til allikavæl uttan fullveldi?

Føroyingar hava eina kolvetnislóggevú, eina kolvetnisskattalóggevú og eina kolvetnisskattum-sitingarlóggevú, sum Tjóðveldisflokkurin sjálvur hevur verið við til at lagt fram og samtykt. Hví samtykkir Tjóðveldisflokkurin slíkt, um teir ikki trúgva uppá avtaluna frá 1992? Hví yvirhøvur luttaka í heimastýrispolitikki, um einki er haldbart uttan fullveldi?

Vónandi gevast Tjóðveldismenn at undirgrava vunnin rættindi. So leingi føroyingar standa saman sum ein maður, so kann tað verða líka mikið, hvat danska pressan og Dansk Folkeparti diskutera niðri. Eitt er vist, at lýsingin hjá Tjóðveldisflokkinum í gjár hevur gjørt stóran skaða við at purra uppundir eitt óseriøst orðaskifti um eitt mál, ið sambært allari serfrøðini og seriøsum politiskum flokkum er avgreitt.

Sosiálarin

Hví trívist lærarin ikki???

Hanna Lisberg

Tórshavn, 13. nov. 01

Í øllum framkomnum londum gera tey eina eftirmerking, tá ein nýggj skipan er roynd á økinum í eina tíð.

Integrering!

Um tað mundi, tá Føroya Spesialskúli var komin, t.v.s. fyrst í sekstíðunum, var nógv frammi um integrering. Eisini í Føroyum vóru bylgjurnar høgur viðhvørt, og tað vóru tey, sum ynsktu henda skúlan, (spesialskúlan) har piparið vaks.

Hvat hevði fólkaskúlin at bjóða, áðrenn spesialskúlin kom?

Einki! Tað var ikki eftir áheitan frá skúlunum, men frá *fortvivladum* foreldrum, sum høvdu sent síni børn av landinum.

Eingin - eg taki uppáttur - einin kann hugsa sær, hvussu hesi foreldur høvdu kempað og stríðst millum at hava børnini heima við ongari frálæru, og so at lata tey fara av landinum og fáa frálæru.

Væl vitandi nú, so síggi eg, at áhaldandi bøn og úthaldni fekk tey at taka hesa avgerð. Ærað veri teirra minni.

Hjúnini Annilena og Jákup Zachariassen slóðaðu fyrri einstaklingar - og ser-

undirvísingini í Føroyum.

Vit vóru ofta send niður á valdu at fara undir hetta krevjandi arbeiði.

Tá eg upplivdi hesi 3: Ditlev, Margit og Hjørmund - hvussu stórt arbeiði, og hvussu stóran kærleika, tey lögdu í frálæringina, so ivaðist eg onga løtu í, hvørjum børnum eg ynskti at undirvísa.

Skeiðvirksemi

Vit vóru ofta send niður á skúlar, tí tú mátti endurnýggja teg alla tíðina, tí tað hendir so nógv á hesum øki. Niðri var baklandið stórri, og tí var tann vegurin valdur.

Eftirmerkingin!

Meðan eg var á deyvaskúlanum á Kastelsvegnum, kom út ein bók - eftirmerking viðv. integreringini. (1965).

Longu tá gjørdur tey vart við, at ikki var alt so gott, sum tey høvdu vónað. (Her er talan um øll brek). Ein av

orsøkunum var, at lærarar vóru farnir at skifta starv, tí hetta fór at verða ov lítið úrslit í mun til tað arbeiðið, ið lagt varð í.

Her skal leggjast aftrat, at eingin sparing var upp á tal, og nógvir lærarar høvdu fingið ta kravdu frálæruna at taka sær av hesum.

Eykaútbúgvingin í Føroyum

Nakrir lærarar høvdu fingið eina eyka útbúgving, men eg veit t.d. at einasti skúli, ið t.d. undirvísti deyvum og blindum, var spesialskúlin, men har komu tey ikki í praktikk. - Annars hevur fólkaskúlin als ikki fingið fyrireikað seg at taka ímóti næmingum við serligum tørvi.

Skúlin í Runavík og Klaksvík

Hesir skúlar høvdu kortini gjørt eitt dygdargott fyrireikingararbeiði - at taka ímóti deyvum. Eg hugsi, at teir skúlastjórnarnir hava trýst nógv á og sett treytir og fingið sín vilja.

T.d. sendu hesir báðir skúlar lærarafólk til Havnar - fyrst eitt heilt ár og seinni á styrti skeið og hetta vóru sera dugnalig og virkin fólk, sum valdu sær hetta. Skúlin í Rituvík hevur vist, at tað bar til, og úrslitið kunnu tey vera stolt av. Allur flokkurin (úr 1. flokki og allan vegin upp) lærdi t.d. teknmál, so næmingurin,

sum deyvur var, hevði bæði familju og lærarar og floksfelagar, sum hann lættliga kundi samskifta við.

Orsök(ir) til mistrivna!

Ferð eftir ferð havi eg vist á, at »integringin« hevur gjørt lærarar til syndabukk-ar. Hví? Jú, henda uppgávan er smoygd niður yvir tey - uppgávan, sum er so stór, men sum endar við, at fleiri lærarar ganga við ringari samvitsku, tí so lítið kom burturúr. Vit eiga nógv fram úr dugnalig lærarafólk, og tað er spell, at tey lítið annað vita sær, enn at skifta starv. Eg eri bangin fyri, at nú vendist ikki við, tí nú er einki stað at senda tey við serligum tørvi. Spesialskúlan hava tey brotið niður. Nokk so vanligt fyrbrygdi í Føroyum: Tað, sum virkar væl, skal niðurbrotast.

Samanber við Landsjúkrahúsið o.m.a. Til lærarafelagið vil eg siga: Haldið fram við tykkara ágrýtni fyri einum góðum fólkaskúla - hann er grundvöllurin í tí føroyska samfelagnum.

Eg ynski tykkum alt tað besta. Tí lærarafelagið syrgja fyri og tað er, at vit ikki koma í ta stöðu, sum vit vóru í, áðrenn 1962, tá børn vórðu send av landinum at fáa frálæru.

Børn hava rætt til góðan SKÚLA í heimlandinum.

Oggi umborð á sluppuni Høganes

TÍÐINDASKRIV

Forvitnislig listaframsýning umborð á Sluppuni Høganes. Tað er 30 ára gamli listamaðurin Karstin Olgar Lamhauge (Oggi) úr Söldarfirði, sum sýnur fram grafiskar myndir. Talan er um 17 grafiskar myndir og listamaðurin

hevur nýtt ymisk grafisk tøkni so sum steinprent, turnmál, linoliumskurður og einprent. Listamaðurin ynskir at skapa eina myndlistarliga heild á sýningini og tó leggja dent á frávíkin, sum koma til sjóndar.

Listamaðurin hevur verið

við á fleiri várframsýningum og hevur umframt hetta vist síni verk fram saman við øðrum. Um framt hesa aðru almennu stakframsýning hansara, her á landið, hevur hann latið altartalvan úr hondum, til Hattarvíkar Kirkju og hendað var vígd 9. Juli í

fjør.

Sýningin verður opin frá týsdegnum 15. mai til hósdagin 17. mai og verður opin um somu tíðir sum fiskivinnustevnan á staðnum.

Sosiálarin

Sosiálarin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri:

Jan Müller jan@sosiálarin.fo

Blaðstjóri:

Eirikur Lindenskov eirikur@sosiálarin.fo

Tíðindaleiðari:

Jústinus Eidesgaard justinus@sosiálarin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosiálarin.fo

Jonhard Hammer jonhard@sosiálarin.fo

Finnbjørg Nattestad finnbjorg@sosiálarin.fo

Anja Weihe anja@sosiálarin.fo

Bláðólk:

Áki Bertholdsen aki@sosiálarin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosiálarin.fo

Edvard Joensen edvard@sosiálarin.fo

Turið Kjølbro turi@sosiálarin.fo

Stefan í Skoðini stefan@sosiálarin.fo

Heri á Rógvi heri@sosiálarin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosiálarin.fo

Myndamenn:

Jens Kristian Vang jensk@sosiálarin.fo

Álvur Haraldsen alvur@sosiálarin.fo

Sosiálarin í Norðoyggjum:

Postsmoga 231

Nólsoyar Pálsgota 1

700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosiálarin.fo

Uppseting/prent:

Uppseting: Hestprent

Prent: Prentmiðstöðin

Útgevari:

Sp/Í Sosiálarin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Argjavegur 26,

Tel. 311820, Fax 314720

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosiálarin.fo

lysing@sosiálarin.fo

lysingartorg@sosiálarin.fo

Bláðið verður prentað

mánadag-friggjadag klokkan 14⁰⁰

Lýsingar

Freistir:

Týsdagsblaðið

Mikudagsblaðið

Hósdagsblaðið

Fríggjadagsblaðið

Leygardagsblaðið

Stóri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettir freistir.

Frámhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stódd:

Ein heil síða í Sosiálarinum er 254 mm breidd og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

Innsent tilfar

Fullt navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðstóri ikki er kunnad um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.